Актуальні проблеми сучасної лінгвістики

Паралігвістика

Підготувала:
Магістр 61 групи
ННІ філології та журналістики
Козир Вікторія В.

Паралінгвістика вивчає невербальні фактори мовної комунікації, що беруть участь у передачі інформації, несуть визначене семантичне навантаження - екстралінгвістичну інформацію.

Основні завдання паралінгвістики:

- встановити роль невербальних засобів у формування смислу, який передається вербально, словесно;

- вивчення можливого згортання структури висловлювання в умовах реального спілкування й аналіз немовних елементів, які є опорою для експліцитного розгортання конкретного висловлювання при сприйнятті повідомлення.

Коло питань паралінгвістики

- *усі види кінесики (від жестів до пантоміми)*
- *усі види фонації (від мовлення до вокального мистецтва)*
- *усі види спілкування за участі ситуативного тексту*

Невербальні засоби спілкування:

- *Темп мовлення*
- *Тембр мовлення*
- *Мелодика*
- *Паузація*
- *Інтонація*
- *Жести*
- *Міміка*
- *Відстань*
- *Ситуація*
- *Обстановка*

Тембр мовлення - *динаміка спектрального складу звуків висловлення в часі, обумовлений як суб'єктивно, так і інструментально (комп'ютерна сонографія).*

Темп мовлення *характеризує швидкість протікання психічних процесів і визначається кількістю слів, вимовлених в одиницю часу (1 хв).*

Мелодійність - це *плавність і гармонійність спектральної динаміки звукового ряду, наявність погодженості амплітудно-частотних характеристик.*

Паузи - наявність перерв у ході повідомлення (як синтаксично обґрунтованих, так і без семантичної наповненості). Оцінюється тривалість пауз: короткі - до 3 с, середні - 3-7 с, довгі - більш 7 с.

Інтонація - засіб, за допомогою якого можна змінити зміст сказаного.

Міміка і жести підсилюють інформацію, іноді створюють певний підтекст, антономічно переосмислюють сказані слова, ілююструючи сентенцію, що мова дана, аби приховувати думки.

Мова жестів — це вид спеціального письма, який дає змогу позначати цілі слова, а також літери алфавіту певними жестами.

Місце-
знаходження

Параметри жесту за В.Стокоу

напрямок руху руки або рук

дія або рух руки

Етикетні жести використовують:

- для вітання (рукостискання, шапкування);
- для прощання (помахи рукою, повітряний поцілунок);
- знайомлячись (рукостискання, уклін);
- прохаючи (складання рук, як при молитві, колінкування);
- перепрошуючи (прикладання руки до серця);
- поздоровляючи (рукостискання, поцілунок);

Етикетні жести використовують (продовження):

- запрошуючи (уклін);
- для привернення уваги (доторкання до плеча, піднімання руки);
- під час застілля (чаркування, частування);
- щоб виявити зацікавлення (повертання голови або корпусу в бік співрозмовника);
- для похвали (поплескування по плечі, погладжування по голові);
- висловлюючи співчуття (доторкання до плеча, обійми).

Використана література:

1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. – К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. – 288 с.
2. Бацевич Ф.С. Атмосфера спілкування: спроба психолінгвістичного дослідження // Мовознавство. - 2002. - №4-5. - С. 26-32.
3. Славова Л. Психолінгвістичні аспекти розуміння // Методологічні проблеми психології мисленнєвої та мовної діяльності. Тернопіль, 1997. - Вип. 3. - С.190-191.
4. Палеха Ю.І., Водерацький Ю.В. Етика ділових стосунків. К., 1999.
5. Пиз А. Язык жестов. Воронеж, 1992.
6. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001.
7. Ламберт Дэвид. Язык тела. Москва, 2001.
8. Тесля О. Етикетні жести як елемент невербальної комунікації // Вісник Львів. ун-ту. – 2004. – Вип. 34., Ч. ІІ. – С. 429-432.

Дякую за увагу!